

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ У РЕГІОНАХ

А. В. Снігир, здобувач
Університет економіки та права «КРОК»

На сьогодні регіональна економічна безпека розглядається в науковій літературі як превентивна система для попередження кризи в регіоні. В Україні регіональні аспекти проблем сталого розвитку та економічної безпеки сконцентровані в областях та мегаполісах, які відзначаються інноваційним та інвестиційним потенціалами, потребами в інвестиціях, умовами виробництва (надання послуг) і спеціалізацією, екологією та рядом інших специфічних ознак.

Об'єктами системи економічної безпеки в регіоні виступають:

- стабільний економічний стан бюджетоутворюючих підприємств, інших суб'єктів підприємницької діяльності, що знаходяться на території регіону;
- рівень інноваційності, людський та інтелектуальний капітал, інвестиційна активність, матеріальні та фінансові кошти;
- відомості, що становлять службову, виробничу і комерційну таємницю, а також інша конфіденційна інформація.

Глобалізація та регіоналізація суттєво впливають на забезпечення регіональної економічної безпеки України. Глобалізація пов'язана з відкритістю національної економіки інформаційним, фінансовим та іншим потокам, чинним у світовій економічній системі.

Регіоналізація пов'язана із захистом території від негативного впливу світової спільноти шляхом використання економічних переваг регіонів, підвищення економічної самостійності, безпеки та сталого розвитку регіонів.

Проблеми забезпечення регіональної економічної безпеки у сфері туризму існували завжди, проте сьогодні вони досягли апогею у зв'язку з:

- наслідками фінансово-економічної кризи, що загострили фінансові аспекти економічної безпеки регіонів (зокрема в сфері туріндустрії);

- необхідністю модернізації та структурної перебудови в реальному секторі;
- розривом господарських зв'язків і єдиного інвестиційного простору, змінами спеціалізації регіонів, розбалансованістю підприємств туризму;
- залежністю бізнесу та життєдіяльності населення від зовнішнього середовища;
- різним ступенем готовності регіонів до функціонування в умовах жорсткої ринкової економіки, наявним у них потенціалом розвитку.

Основна мета забезпечення регіональної економічної безпеки – комплексне вирішення проблеми переходу до сталого функціонування і розвитку економіки регіонів, при якому забезпечується стабільне економічне зростання на основі підвищення конкурентоспроможності регіону, ефективного задоволення суспільних потреб, висока якість управління, здатність реалізації національних інтересів у регіоні, забезпечення гідних умов життєдіяльності населення, усунення виникаючих загроз і захист економічних інтересів господарюючих суб'єктів і суспільства в цілому.

Узагальнююча модель економічної безпеки регіонів, відповідно української моделі соціально-економічного розвитку, передбачає :

- підвищення конкурентоспроможності регіону і нарощування інноваційно-інвестиційного потенціалу (стратегічна безпека);
- формування і розвиток системи управління ризиками, запобігання загрозам, створення умов для інвестиційної активності (фінансова безпека);
- забезпечення інноваційної спрямованості інвестицій (техніко-технологічна безпека).

Регіональна економічна безпека значною мірою формується в результаті цілеспрямованої активної регіональної політики у сфері туризму та її реалізації на основі такої моделі управління, яка спрямована на формування відповідного інформаційно-комунікативного середовища, яке створює сприятливий клімат для виникнення, розповсюдження та використання інновацій. При цьому

інновації сфери туризму можуть стати ключовим механізмом виведення регіону на одну з потенційно можливих траєкторій стабільного розвитку.

Одним з дієвих механізмів є процес скеровування інвестиційних інновацій в місця туристичного простору (міста, кластери), у збереженні яких, як центрів туризму, зацікавлене українське суспільство.

Іншим механізмом може бути процес формування фінансових потоків в межах подібних територій сприятливого інноваційного клімату за рахунок маневрування чинників розміщення і наявних ресурсів.

Для розробки і реалізації регіональної політики у сфері туризму необхідна об'єктивна діагностика рівня конкурентоспроможності регіону, яку відображає рейтинг конкурентоспроможності (система інноваційно-інвестиційного рейтингу). Рейтинг на основі комплексної оцінки конкурентоспроможності регіонів необхідно застосовувати при розробці інноваційно-інвестиційної стратегії конкретного регіону, що дозволяє врахувати своєрідні вимоги і завдання забезпечення регіональної економічної безпеки та оцінити привабливість регіонів. Оцінка конкурентоспроможності та стійкості соціально-економічного розвитку регіону дозволяє виявляти слабкі місця розвитку та давати характеристику можливостям і варіантами стратегічного розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу регіонів.

Для планування і прогнозування слід використовувати матрицю тенденцій трансформаційних змін конкурентоспроможності регіонів, яка включає варіанти змін та заходи, спрямовані на здійснення регіональної політики у сфері туризму.

Таким чином, стає зрозумілим, що питання управління економічною безпекою підприємств туристичної індустрії у регіонах України є питанням складним та мало розробленим і потребує глибшого дослідження.